

'Saldobenadering werkt niet'

Friso de Zeeuw: 'Op een gegeven moment ben je wel uitgecompenseerd' (foto: Ton Poortvliet/Hollandse Hoogte)

➡ **KLAAS SALVERDA** **Het nieuwe Besluit luchtkwaliteit werkt niet in de praktijk. Om uit de impasse te komen zou de Kamer aan de hand van een nieuwe, maar aangepaste Wet luchtkwaliteit een eind aan deze 'onwerkbare idiote situatie' moeten maken.**

Friso de Zeeuw, directeur Nieuwe Markten bij Bouwfonds MAB Ontwikkeling, de grootste projectontwikkelaar in Nederland, merkt dat er tal van bouwplannen op het huidige Besluit luchtkwaliteit sneuvelen. Alleen daarom al is het nodig dat er snel een nieuwe wet komt, vindt De Zeeuw, die tevens adviseur is van de vereniging van projectontwikkelaars Neprom.

Met het schrappen van zeezout uit de lijst 'fijne stoffen' kan volgens hem hier en daar een plan 'net onder de norm' komen, maar dat is echt incidenteel. De

saldobenadering zet voor projectontwikkelaars ook geen zoden aan de dijk. Bij een ringweg die een dorp ontlast is dat nog wel het geval, maar bij projectontwikkeling – of het nu woningen, bedrijfsgebouwen of winkels zijn – kun je eigenlijk niet goed compenseren, weet De Zeeuw: 'Je kunt hier en daar een verkeersmaatregel en alle gemeenteauto's van roefilters voorzien, maar op een gegeven moment ben je wel uitgecompenseerd.'

Nieuwe wet

Volgens de Neprom zijn er twee belangrijke ankerpunten die de nieuwe wet de moeite waard kunnen maken. De eerste is dat duidelijk moet worden wat activiteiten zijn die 'in niet betekende mate' bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. De aansluiting bij het MER-besluit waaraan minister Dekker denkt, is volgens Friso de Zeeuw al een 'grote stap voorwaarts', omdat daardoor een aantal projecten zal worden gevrijwaard van afzonderlijke toetsing aan de luchtkwaliteitsgrens. De Neprom wijst er in dit verband op dat in Duitsland een (vergelijkbare) grens van drie procent wordt gehanteerd: als een activiteit niet meer bijdraagt dan drie procent ten opzichte van de norm, kan die doorgaan. Zo'n type systematiek moet er dus vooral komen, vindt De Zeeuw.

Combinatie

Daarentegen – en dat is het tweede punt – is het volgens hem *killing* dat in de wet feitelijk het voorstel wordt gedaan om het luchtkwaliteitsplan een onverbrekelijke combinatie te doen zijn van een milieu- en een ruimtelijke-orderingsplan.

De Zeeuw: 'Die combinatie is slecht, omdat voor bouwprojecten naast de normale gang van ruimtelijke-orderingprocedures zoals we die kennen, een tweede traject gaat lopen, dat ook nog eens moet worden afgestemd tussen de overheden op alle niveaus. Ik heb dit plan wel "de kleine staatsgreep van Van Geel" genoemd.' Dat was volgens De Zeeuw overigens niet het doel, maar wel het resultaat van diens poging om het beter te regelen.

De verplichting om gemengde ruimtelijke-ordering- en milieuplannen tot **stand te brengen**, zal volgens De Zeeuw niets minder dan bureaucratie en verstarring opleveren: 'Er wordt een *bypass* gecreëerd, omdat het buiten het kader van de Wet ruimtelijke ordening omgaat. Daarmee krijgen we te maken met een nieuw type ruimtelijk plan.' Om volgens De Zeeuw nog maar te zwijgen over het gegeven dat het accent op nationale maatregelen komt te liggen, terwijl ruimtelijke investeringen bij uitstek een decentraal karakter hebben.

Rekening houdend met hoe de verhoudingen in de politieke arena liggen, is er naar de waarneming van De Zeeuw bij het kabinet en in de Kamer geen ruimte om gewoon te ontkoppelen, wat de voorkeur van de projectontwikkelaars heeft. In dat geval zal de koppeling ten minste moeten worden ingepast in de huidige werkwijze, vindt Friso de Zeeuw: 'Dat betekent dat het bij milieuplannen en ruimtelijke ordening om verschillende aspecten gaat en dat je bij bouwplannen van grotere omvang ook naar de luchtkwaliteit kijkt.' Volgens De Zeeuw houdt dit ook in dat vooral wordt gekeken hoe bestaande, heel verfijnde instrumentaria kunnen worden benut.

Goede wil

Over de voorliggende wetgeving, die overigens nog bij de Raad van State ligt, zegt De Zeeuw: 'De goede wil is wel aanwezig bij VROM, maar de uitwerking is volstrekt onpraktisch. Het is te veel en te haastig vanachter het bureau bedacht hoe je aan de ene kant het milieubelang kunt dienen en aan de andere kant ruimtelijke investeringen kunt laten doorgaan.'

Natuurlijk zouden we ook kunnen denken dat projectontwikkelaars bij al hun plannen maar wat bureaucratie op de koop toe moeten nemen, geeft De Zeeuw toe. 'Voor mij speelt echter meer dat we weer een werkbaar stelsel krijgen, want ik zie gewoon de planningsmachine volkomen vastlopen.'

Vandaar dat De Zeeuw hoopt dat de Kamer het wetstraject met spoed zal oppakken en dat **zij de goede intenties van de minister en de staatssecretaris** nog zal weten om te zetten in praktisch werkbaar regelgeving. •